

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. М.І. ПИРОГОВА
КАФЕДРА ТРАВМАТОЛОГІЇ ТА ОРТОПЕДІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ
в.о. проректора ЗВО з наукової роботи

Валентина ЧОРНА
" 31 "серпня 2026 р.

ПОГОДЖЕНО
Завідувач кафедри травматології та ортопедії

Володимир ФІЩЕНКО
" 28 "серпня 2026 р.

СИЛАБУС

Дисципліна з підготовки доктора філософії:
ОРТОПЕДІЯ І ТРАВМАТОЛОГІЯ

Спеціальність	«Медицина»
Освітньо-наукова програма	«Медицина», 2025
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Навчальний рік	2024-2025
Статус дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	Обов'язкова, цикл професійної підготовки
Мова викладання	українська, англійська
Загальне навантаження	8 кредитів ЕКТС
Курс / семестр	3 курси
Укладач (і)	д.мед.н, проф. В.О. Фіщенко, к.мед.н., доц. А.В.Макогончук, traumatology@vnmu.edu.ua
Викладач (і), гостьові лектори	професор Фіщенко В.О., професор Жук П.М.
Місце проведення, контакти	Кафедра травматології та ортопедії Адреса: 21000, м. Вінниця, пр. Коцюбинського, 6 телефон +380432570813 traumatology@vnmu.edu.ua

1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

АНОТАЦІЯ

Аспіранту для вивчення винесені питання диференційної діагностики та найновітніші наукові дані щодо травм та найбільш поширених захворювань опорно-рухового апарату з наданням невідкладної допомоги при основних невідкладних станах в розрізі вищевказаних напрямків та диспансерний нагляд.

МЕТА ТА ЗАВДАННЯ

Метою викладання навчальної дисципліни "Ортопедія і травматологія" є здобуття аспірантами знань, навичок та вмінь в сфері травм і захворювань опорно-рухового апарату, достатніх для виконання оригінального наукового дослідження, отримання нових фактів та їх впровадження у практичну медицину та інші сфери життя.

Основними завданнями вивчення дисципліни є формування системи знань, професійних умінь, педагогічної майстерності, дослідницько-інноваційної діяльності та практичних навичок під час ведення хворих терапевтичного профілю.

1. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

RH1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівня, самореалізації

RH2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій

RH3 Виявляти невирішені проблеми у предметній області, формулювати питання та визначати шляхи їх рішення

RH4 Формулювати наукові гіпотези, мету і завдання наукового дослідження

RH5 Розробляти дизайн та план наукового дослідження

RH7 Пояснювати принципи, специфічність та чутливість методів дослідження, інформативність обраних показників

RH8 Володіти, вдосконалювати та впроваджувати нові методи дослідження за обраним напрямом наукового проекту та освітньої діяльності

RH9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження

RH10 Впроваджувати результати наукових досліджень у освітній процес, медичну практику та суспільство

RH11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерних доповідей, публікацій

RH12 Розвивати комунікації в професійному середовищі й громадській сфері

RH16 Дотримуватися етичних принципів при роботі з пацієнтами, лабораторними тваринами

RH17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

2. РОЗПОДІЛ ЗА ВИДАМИ ЗАНЯТЬ ТА ГОДИНАМИ НАВЧАННЯ

Вид занять	Години
Практичні заняття	90
Самостійна роботи	90
Медична практика	60
Всього	240

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№	Назви змістових модулів і тем
1.	Способи та методи лікування в травматології та ортопедії
2.	Особливості обстеження хворих з травмами та захворюваннями опорно-рухового апарату
3.	Реакція організму на травму (травматична хвороба)
4.	Переломи плеча та надпліччя
5.	Травматичні пошкодження передпліччя
6.	Травматичні пошкодження кисті
7.	Пошкодження стегна та колінного суглобу
8.	Пошкодження кісток гомілки, гомілково-ступневого суглобу та ступні
9.	Ампутації, протезування
10.	Травматичні вивихи сегментів кісток
11.	Основні принципи лікування відкритих переломів кісток і суглобів

12.	Регенерація кісткової тканини, форми її порушення, методи стимуляції репаративного процесу
13.	Пошкодження м'яких тканин, зв'язок, сухожилків, їх лікування
14.	Переломи кісток тазу
15.	Ушкодження хребта
16.	Несправжні суглоби, причини, профілактика, лікування
17.	Остеохондропатії
18.	Остеомієліт: класифікація, клініка, діагностика, лікування.
19.	Вроджені деформації хребта
20.	Вроджені диспластичні захворювання суглобів
21.	Переломи кісток у дітей: особливості діагностики та лікування
22.	Туберкульоз кісток та суглобів
23.	Пухлини та пухлиноподібні захворювання кісток

4. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

Методи навчання: лекція, пояснення, бесіда, організація дослідження, розповідь, ілюстрація, спостереження, клінічно-дослідні роботи, навчальна дискусія, суперечка, обговорення будь-якого питання навчального матеріалу, пізнавальні ігри шляхом моделювання життєвих ситуацій, що викликають інтерес до навчальних предметів, створення ситуації інтересу в процесі викладання навчального матеріалу, створення ситуації новизни навчального матеріалу, опора на життєвий досвід.

5. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ДИСЦИПЛІНИ - іспит

ФОРМИ ОЦІНЮВАННЯ

Усний контроль: основне запитання, додаткові, допоміжні; запитання у вигляді проблеми; індивідуальне, фронтальне опитування і комбіноване; письмовий контроль; програмований контроль.

6. СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Форма підсумкового контролю успішності навчання (для іспиту/диференційованого заліку): оцінка з дисципліни здобувача складається з суми балів поточного контролю та балів, отриманих за іспит/ залікове заняття.

Форма поточного контролю успішності навчання (для іспиту/диференційованого заліку): сума балів поточного контролю визначається на основі оцінок поточної навчальної діяльності здобувача із всіх тем за традиційною 4-бальною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно)

7. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання кожної теми (для іспиту/диференційованого заліку):

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли здобувач знає зміст теми заняття у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує

задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли здобувач знає зміст теми заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту теми заняття та при задовільному рівні його розуміння. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи (для іспиту/диференційованого заліку).

Оцінювання самостійної роботи здобувачів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті. Оцінювання тем, які виносяться лише на самостійну роботу і не входять до тем аудиторних навчальних занять, контролюється при проведенні іспиту/диференційованого заліку.

Критерії оцінювання під час проведення іспиту/диференційованого залікового заняття:

Оцінка "відмінно" (80-71) виставляється у випадку, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання відповів на всі поставлені (екзаменаторами в разі іспиту) запитання з дисципліни у повному обсязі, може проілюструвати відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генерує інноваційні ідеї. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих несуттєвих неточностей.

Оцінка "добре" (70-61) виставляється за умови, коли здобувач під час співбесіди та виконання отриманого завдання добре відповідає і добре розуміє всі поставлені (екзаменаторами) запитання з дисципліни, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання здобувач відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчувачи складнощі лише у найважчих випадках. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням окремих допущених помилок.

Оцінка "задовільно" (60-50) ставиться здобувачу на основі його знань всього змісту поставлених (екзаменаторами) під час співбесіди запитань, виконав отримане завдання і продемонстрував задовільний рівень розуміння та вмінь. Здобувач спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчувачи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на прямо поставлені запитання відповідає правильно. В межах діапазону балів оцінювання відбувається з урахуванням кількості допущених помилок.

Оцінка "незадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння здобувача не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену/диференційованого заліку)
180-200	A	відмінно
170-179,9	B	добре
160-169,9	C	

141-159,9	D	задовільно
122-140,99	E	
	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

9. ПОЛІТИКИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної етики ВНМУ ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/kodex_akad_dobro.PDF).

Відпрацювання пропущених аудиторних занять, повторне проходження контрольних заходів, а також процедури оскарження результатів проведення контрольних заходів здійснюються згідно «Положення про організацію освітнього процесу для здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у Вінницькому національному медичному університеті ім. М.І. Пирогова» (https://www.vnmu.edu.ua/downloads/other/pologPhD_org.pdf)

10. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-пропедевтики-внутрішньої-медицини/аспіранту>

ЛІТЕРАТУРА

1. The Trauma Manual: Trauma and Acute Care Surgery, 5th Edition (2021)
2. Current Therapy of Trauma and Surgical Critical Care, 3rd Edition (2023)
3. Atlas of Trauma (2020)
4. McRae's Orthopedic Trauma and Emergency Fracture Management (2025 update)
5. Difficult Decisions in Trauma Surgery (2022)
6. Manual of Definitive Surgical Trauma Care (6th Edition): Edited by Kenneth D. Boffard and Jonathan White (June 2020).
7. The Trauma Manual: Trauma and Acute Care Surgery (5th Edition): 2021
8. Initial Management of Trauma in Adults (May 2025)
9. Trauma, Posttraumatic Growth, and World Literature: Published by ResearchGate (August 2020)
10. Vascular Trauma: The European Society for Vascular Surgery (ESVS) released updated guidelines in 2024 covering neck, thoracic, and abdominal vascular injuries.
11. Trauma-Informed Care: Trauma-Informed Therapy via StatPearls (August 2024)
12. Травми від вибуху: принципи та практика, Чженго Ван; Цзяньсін Цзян [ред.] ISBN: 9789811928567: 2023
13. Ортопедія та травматологія: сучасні концепції та найкращі практики, Пабло Слуттіель; Лучано Россі; Гастон Каміно-Вілхубер [ред.] ISBN: 9783031305184: 2024
14. Первинне лікування політравми, автори Сук-Кьонг Хонг; Донг Кван Кім; Санг Рьонг Чжон [ред.] ISBN: 9789811055294: 2019

15. Пацієнти літнього віку з травмами: комплексний підхід, автори Ганс-Крістоф Папе; Стівен Л. Кейтс; Крістіан Гірхольцер; Хайке Бішофф-Феррарі [ред.] ISBN: 9783030914837: 2022
16. Оперативна ортопедія Кемпбелла 4-томний збірник, автори Фредерік М. Азар; С. Террі Канале; Джеймс Г. Біті ISBN: 9780323672177: 2020
17. Травма скелета: фундаментальна наука, лікування та реконструкція вид. 6, 2-томний збірник, автори Брюс Д. Браунер; Джессі Б. Джупітер; Крістіан Креттек; Пол А. Андерсон ISBN: 9780323611145: 2020
18. Травма скелета у дітей за версією Гріна, автор Грегорі А. Менсіо ISBN: 9780323613361: 2020
19. Педіатрична ортопедія Ловелла та Вінтера, автори Джон М. Флінн (редактор); Стюарт Вайнштейн (редактор) ISBN: 9781975108663: 2021
20. Довідник з переломів, вид.6, автор Егольф ISBN: 9781496384850: LWW Doody's Core Bridge 2020
21. Оперативна хірургія кисті Гріна, вид. 8, автори Скотт В. Вулф; Вільям К. Педерсон; Скотт Г. Козін; Марк С. Коен ISBN: 9780323697934: 2022
22. Ортопедичне клінічне обстеження Неттера, вид. 4, автори Джошуа Клеланд; Шейн Коппенхавер; Джонатан Су ISBN: 9780323695336: 2022
23. Клінічна анатомія Неттера, вид. 5, Джон Т. Хансен ISBN: 9780323826624: 2023
24. Ортопедія. Гріфка, Йоахім. Springer, 2020.
25. Оперативна ортопедія. Бріггс, Тімоті В. Р., Джонатан Майлз, Вільям Астон, Хеледд Хавард та Дауд Т. С. Чоу, ред.CRC Press, 2020.
26. Ортопедія і травматологія. Verhaar, J.A.N., and J.B.A. van Mourik, eds. Bohn Stafleu van Loghum, 2021.
27. Campbell's Core Orthopaedic Procedures by Frederick M. Azar (Editor); James H. Beaty (Editor) ISBN: 9780323934572: 2023
28. Complications in Orthopaedics: Adult Reconstruction by Paul Maxwell Courtney (Editor); Yale A. Fillingham (Editor); Stephen A. Thompson (Series edited by) ISBN: 9780323824378: 2022
29. Coughlin and Mann's Surgery of the Foot and Ankle, 2-Volume Set by Andrew Haskell (Editor); Michael J. Coughlin (Editor) ISBN: 9780323833844: 2023
30. Current Practice in Hand Surgery by Jin Bo Tang (Editor); David Elliot (Editor); Roy Meals (Editor) ISBN: 9780443109720: 2025
31. Бур'янов О.А., Скляренко Є.Т., Волошин О.І., Задніченко М.О., Кваша В.П., Грек В.П. Травматологія і ортопедія. Посібник для практичних занять. Київ. Книга-плюс-2006.136с.
32. Бур'янов А.А., Скляренко Е.Т., Волошин А.И., Задниченко М.А., Кваша В.П., Грек В.П. Травматология и ортопедия. Пособие для практических занятий. Киев. Книга-плюс-2006.-128с.
33. Traumatology and Orthopedics Edited by Professor O.A.Buryanov Kyiv «Medicine» 2007/-216s.
34. Анкин Л.Н., Анкин Н.Л. Практика остеосинтеза и эндопротезирования. Киев, 1994.-304 с.
35. Бабоша В.А., Климовицкий В.Г., Пастернак В.Н. и др. Травма таза (Клиника, диагностика и лечение) - Донецк: Донеччина, 2000.-176 с.
36. Корж А.А., Коваленко В.Н., Корж Н.А. и др. Диагностика и консервативное лечение заболеваний и поврежденной опорно-двигательной системы: Справочник: кн.3 Артриты.-Х.: Основа, 1998.-149с.

ЕЛЕКТРОННІ РЕСУРСИ

1. Бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова: <http://library.vnmu.edu.ua>
2. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
3. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
4. Всесвітня організація охорони здоров'я <https://www.who.int/ru/home#>

5. www.pubmed.gov
6. www.amjphysmedrehab.com
7. www.archives-pmr.org
8. www.acsm-msse.org
9. www.pmrjournal.org
10. www.apta.org
11. www.jbmronline.com
12. www.neim.org
13. www.sciencedirect.com
14. www.imtt.com.ua

Силабус з дисципліни «Ортопедія і травматологія» обговорено та затверджено на засіданні кафедри травматології та ортопедії (протокол №1 від «28» 08 2026 року).

Відповідальний за курс _____ доцент ЗВО Андрій МАКОГОНЧУК
(підпис)

Завідувач кафедри _____ професор ЗВО Володимир ФІЩЕНКО
(підпис)